

Nr 166

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i förordningen den 29 december 1949 angående handel med skrot, lump och begagnat gods; given Stockholms slott den 5 april 1963.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed inhämta riksdagens yttrande över härvid fogade förslag till förordning om ändring i förordningen den 29 december 1949 (nr 723) angående handel med skrot, lump och begagnat gods.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

Gunnar Lange

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i gällande förordning angående handel med skrot, lump och begagnat gods i syfte att förbättra kontrollen över skrothanteringen och handeln med begagnade föremål. Förslaget innefattar främst utvidgning av förordningens tillämpningsområde i fråga om begagnat gods. Vidare föreslås skärpning av föreskrifterna om tillstånd för uppköparverksamhet och om affärsbokföring m. m. beträffande vissa slag av skrot samt vidgade möjligheter att anställa särskild föreståndare för rörelse, som avses i förordningen.

Förslag
till
Förordning
om ändring i förordningen den 29 december 1949 (nr 723) angående
handel med skrot, lump och begagnat gods

Härigenom förordnas, att 1 § 1 mom., 4—7, 20 och 27 §§ förordningen den 29 december 1949 angående handel med skrot, lump och begagnat gods skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 §.

1 mom. Denna förordning äger tillämpning å yrkesmässig handel med järn- och annat metallskrot, lump samt begagnat gods av följande slag:

1) kläder, pälsverk, *skodon*,
2) *cyklar samt delar av och tillbehör till cyklar*,

3) kameror, klockor, kikare,
4) smycken, äkta pärlor, ädla och halvädla stenar,

5) ovan ej nämnda föremål, vilka helt eller till väsentlig del bestå av guld, silver, platina, nysilver, koppar, mässing, tenn eller brons.

Med begagnat gods likställes bevis om pantsättning av dylikt gods.

Till handel hänföres även rörelse, i vilken förvärvat gods avyttras efter reparation, nedsmältning eller mindre bearbetning.

1 mom. Denna förordning äger tillämpning å yrkesmässig handel med järn- och annat metallskrot, *tackor av annat metallskrot än järnskrot, textilavfall*, lump samt begagnat gods av följande slag:

1) kläder, pälsverk,
2) *mopeder, cyklar, utombordsmotorer samt delar av och tillbehör till dylika föremål*,

3) kameror, klockor, kikare,
4) smycken, äkta pärlor, ädla och halvädla stenar,

5) ovan ej nämnda föremål, vilka helt eller till väsentlig del bestå av guld, silver, platina, nysilver, koppar, mässing, tenn eller brons.

Förordningen är jämväl tillämplig å yrkesmässig handel med begagnade skriv- och räknemaskiner, radio- och televisionsapparater samt musikinstrument, dock ej där handeln uteslutande avser föremål som tagas i vederlag vid försäljning av nya föremål.

Med begagnat gods likställes bevis om pantsättning av dylikt gods.

Till handel hänföres även rörelse, i vilken förvärvat gods avyttras efter reparation, nedsmältning eller mindre bearbetning. *Vad i förordningen stadgas om handel skall ock tillämpas å rörelse, i vilken från annan än fast handlande eller industriföretag förvärvat gods industriellt utnyttjas.*

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §.

Ansökning om — — — — — särskilt stadgat.

Ansökningen skall innehålla uppgift om det eller de varuslag, med vilka handel skall bedrivas. Avser ansökningen tillstånd såsom fast handlande, skall uppgift lämnas var rörelsen skall utövas och godset förvaras. Sökes tillstånd såsom uppköpare, skall ansökningen innehålla uppgift om det område, inom vilket verksamheten skall bedrivas.

Ansökningen skall innehålla uppgift om det eller de varuslag, med vilka handel skall bedrivas. Avser ansökningen tillstånd såsom fast handlande, skall uppgift lämnas var rörelsen skall utövas och godset förvaras. Sökes tillstånd såsom uppköpare, skall ansökningen innehålla uppgift om det område, inom vilket verksamheten skall bedrivas, *samt vid densamma vara fogat välliknande fotografi av sökanden.*

5 §.

Tillstånd skall — — — — — av gods.

Tillstånd för uppköpare skall begränsas till att avse visst län eller del av län. Där särskilda skäl därtill äro, må dock tillståndet gälla flera län eller hela riket.

Tillstånd för uppköpare skall gälla viss tid, högst tre år, och avse visst eller vissa polisdistrikt eller, där särskilda skäl därtill äro, län eller större område.

Tillståndsbevis för uppköpare skall vara försett med välliknande fotografi av tillståndshavaren och skall under yrkesutövning medföras och på tillsägelse uppvisas för polisman.

Har tillstånd återkallats enligt 9 § eller eljest upphört att gälla, skall tillståndsbeviset ofördröjligen återställas till polismyndigheten.

6 §.

Där rörelse — — — — — behöriga utövande.

Såsom ansvarig — — — — — stadgade villkoren.
Avgår föreståndare, må bolaget eller föreningen, under förutsättning att ansökan om godkännande av ny föreståndare ofördröjligen göres, i avbidan på beslut härom utse per-

Rörelseidkare må av polismyndigheten medgivas rätt att anställa föreståndare för filial eller föreståndare, som skall ansvara för rörelsen under tid, då innehavaren eller förut tillsatt föreståndare är förhindrad att utöva tillsyn över densamma. Polismyndigheten äger ock, när särskilda skäl föreligga, ålägga rörelseidkare att anställa sådan föreståndare.

Avgår föreståndare, må rörelseidkaren, under förutsättning att ansökan om godkännande av ny föreståndare ofördröjligen göres, i avbidan på beslut härom utse person,

(Gällande lydelse)

son, som uppfyller villkoren i 3 § andra stycket, att tills vidare vara ansvarig föreståndare i den avgångnes ställe.

(Föreslagen lydelse)

son uppfyller villkoren i 3 § andra stycket, att tills vidare vara ansvarig föreståndare i den avgångnes ställe.

7 §.

Har rörelseidkare avlidit må rörelsen för dödsboets räkning fortsättas under ett år. Rörelsen må likväl utövas endast genom ansvarig föreståndare, som i 6 § omförmäles; för tiden till dess föreståndare godkänts av polismyndigheten skall vad i tredje stycket nämnda paragraf stadgas äga motsvarande tillämpning.

Har rörelseidkare avlidit må rörelsen för dödsboets räkning fortsättas under ett år. Rörelsen må likväl utövas endast genom ansvarig föreståndare, som i 6 § omförmäles; för tiden till dess föreståndare godkänts av polismyndigheten skall vad i fjärde stycket nämnda paragraf stadgas äga motsvarande tillämpning.

20 §.

Beträffande *lump samt skrot av annan metall än guld, silver och platin* äga föreskrifterna i 13 § tredje stycket samt 15, 16 och 18 §§ icke tillämpning och må de i 13 § andra stycket föreskrivna anteckningarna göras å numrerade inköpsnotor, hophäftade i block, i stället för i affärsbok.

Beträffande *textilavfall, lump och järnskrot* äga föreskrifterna i 13 § tredje stycket samt 15, 16 och 18 §§ icke tillämpning och må de i 13 § andra stycket föreskrivna anteckningarna göras å numrerade inköpsnotor, hophäftade i block, i stället för i affärsbok.

27 §.

Den som — — — — —
Till samma straff vare den förfallen,

1) som utövar rörelse, som i 6 eller 7 § avses, annorledes än genom behörig föreståndare, eller

2) som bryter mot bestämmelse i 22 §, 23 § första eller andra stycket eller 24 §.

Med böter från och med fem till och med trehundra kronor straffes den, som bryter mot bestämmelse i 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 eller 18 §, 23 § tredje stycket eller 26 § eller mot föreskrift eller åläggande, som meddelats jämlikt 25 §.

— — — — — med dagsböter.
Till samma straff vare den förfallen,

1) som utövar rörelse, som i 6 § första stycket eller 7 § avses, annorledes än genom behörig föreståndare, eller

2) som bryter mot bestämmelse i 22 §, 23 § första eller andra stycket eller 24 §.

Med böter från och med fem till och med trehundra kronor straffes den, som bryter mot bestämmelse i 5 § fjärde stycket, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 eller 18 §, 23 § tredje stycket eller 26 § eller mot föreskrift eller åläggande, som meddelats jämlikt 25 §.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1964, dock att tillstånd avseende handel med gods som icke omfattats av äldre bestämmelser må sökas och meddelas redan före nämnda dag.

Vad i förordningen stadgas skall icke inverka på giltigheten av tillstånd, som beviljats med stöd av äldre bestämmelser; dock skola tillstånd för uppköpare, som beviljats före den 1 juli 1964, icke gälla längre än till och med den 31 december 1964.

Tillstånd, som beviljats före den 1 juli 1964 och som avser handel med annat skrot än järnsrot, skall efter nämnda dag gälla även tackor av här avsett skrot. Likaledes skall tillstånd som före nämnda dag beviljats för handel med cyklar därefter avse jämväl mopeder.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet å Stockholms slott den 5 april 1963.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och inrikesdepartementen anmäler chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, fråga om *vissa ändrade bestämmelser angående handeln med skrot, lump och begagnat gods* samt anför därvid följande.

Inledning

På grundval av ett av särskilda sakkunniga avgivet betänkande (SOU 1947:22) utfärdade Kungl. Maj:t, efter riksdagens hörande, den 29 december 1949 förordning angående handel med skrot, lump och begagnat gods (prop. 1949:137, L¹U 1949:51 och rskr. 1949:385). Samtidigt utfärdades kungörelse med vissa föreskrifter angående tillämpningen av förordningen. Författningarna trädde i kraft den 1 januari 1950.

Syftet med lagstiftningen är i första hand att motverka egendomsbrottsligheten genom att hindra eller försvåra avsättningen av oärligt åtkommet gods samt att underlätta polismyndigheternas efterspaningar av sådant gods. För detta ändamål har i skrothandelsförordningen införts tillståndstvång för handel med skrot m. m. samt föreskrivits skyldighet för handlare att föra vissa böcker och anteckningar, så att gjorda inköp och försäljningar kan identifieras. Därjämte har andra kontrollföreskrifter av olika slag upptagits i förordningen.

Efter hand som erfarenheter vunnits om förordningens tillämpning har, främst från skrotbranschens organ och från olika polismyndigheter, önskemål framförts om ändringar i bestämmelserna i syfte att skärpa kontrollen och därmed sanera verksamheten inom handeln i fråga. Sedan frågan om en revision av vissa regler upptagits till behandling inom handelsdepartementet, har förslag till författningsändringar framlagts i en i januari 1963 färdigställd departementspromemoria (stenc. H 1963:1).

Över promemorian har, efter remiss, *yttranden* avgivits av riksåklagarämbetet, socialstyrelsen, statens kriminaltekniska anstalt, statspolisintendenten, kommerskollegium, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Sö-

dermanlands, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Örebro, Kopparbergs, Jämtlands och Norrbottens län, bilskrotningsutredningen, Svenska stadsförbundet, Svenska landskommunernas förbund, Sveriges grossistförbund, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges industriförbund, Sveriges hantverks- och industriorganisation, Svensk industriförening, Kooperativa förbundet, Föreningen Sveriges stadsfiskaler, Föreningen Sveriges landsfiskaler, Skrot-handelns branschkommitté, Motorbranschens riksförbund, Sveriges radiohandlares riksförbund samt Cykel- och sporthandlarnas riksförbund.

Riksåklagarämbetet har bifogat yttranden från statsåklagaren i Malmö samt föreningarna Sveriges landsfogdar och Sveriges landsfiskaler. Kommerskollegium har bilagt yttranden från samtliga handelskamrar i riket. Överståthållarämbetet och länsstyrelserna har åberopat yttranden från lokala polis- och andra myndigheter m. fl.

I remissyttrandena har, där ej annat av det följande framgår, de föreslagna författningsändringarna tillstyrkts eller lämnats utan erinran.

Gällande ordning m. m.

Skrothandelsförordningen. Förordningen är tillämplig på yrkesmässig handel med järn- och annat metallskrot och lump samt begagnat gods av följande slag, nämligen 1) kläder, pälsverk och skodon; 2) cyklar samt delar av och tillbehör till cyklar; 3) kameror, klockor och kikare; 4) smycken, äkta pärlor, ädla och halvädla stenar; 5) andra föremål, vilka helt eller till väsentlig del består av guld, silver, platina, nysilver, koppar, mässing, tenn eller brons. Med begagnat gods likställes bevis om pantsättning av sådant gods. Till handel hänföres även rörelse, i vilken förvärvat gods avyttras efter reparation, nedsmältning eller mindre bearbetning. Från förordningens tillämpningsområde har undantagits handel å marknad (1 §).

I förordningen skiljes i olika avseende mellan *fast handlande* — varmed förstås den som för utövande av rörelsen innehar kontors- eller butikslokal eller upplagsställe — och *uppköpare*, d. v. s. annan person, som idkar rörelse (2 §).

För rätt att idka handel enligt förordningen kräves särskilt tillstånd av polismyndigheten i den ort, där rörelsen huvudsakligen bedrivs. Tillstånd kan beviljas bolag eller ekonomisk förening samt enskild person, som gjort sig känd för redbarhet och ordentlighet och i övrigt anses lämplig (3—4 §§). Tillstånd skall omfatta visst eller vissa slag av gods. För uppköpare skall tillståndet begränsas till att avse visst län eller del av län; om särskilda skäl föreligger, må dock tillståndet gälla flera län eller hela riket (5 §).

Rörelse, som bedrivs av bolag eller ekonomisk förening, skall ha av polismyndighet godkänd föreståndare, vilken är ansvarig för rörelsens behöriga utövande. Såsom ansvarig föreståndare får endast den godkän-

nas som uppfyller villkoren för tillstånd att idka handel. Avgår föreståndare, får bolaget eller föreningen, därest ansökan om godkännande av ny föreståndare ofördröjligen göres, i avbidan på beslut härom utse behörig person att tills vidare vara ansvarig föreståndare för rörelsen (6 §). Har rörelseidkare avlidit, får rörelsen för dödsboets räkning fortsättas under ett år men endast genom ansvarig föreståndare (7 §). Föreståndare skall i fråga om rörelsens skötsel anses såsom utövare av rörelsen (8 §).

Tillstånd till handel samt godkännande av föreståndare kan återkallas, när anmärkningar mot rörelsens skötsel eller mot vederbörandes lämplighet föranleder detta (9 §).

F a s t h a n d l a n d e får ej för rörelsens utövande eller för förvaring av gods använda annat ställe än det, som blivit godkänt av polismyndigheten (10 §). Gods får ej förvärvas från annan än den som är känd för handlanden eller hans personal eller som kan legitimera sig på ett tillfredsställande sätt. Beträffande person, som kan antagas bedriva yrkesmässig handel med godset, är handlanden dessutom skyldig att förvissa sig om att vederbörande innehar tillstånd att idka sådan handel (11 §). Fast handlande skall föra särskild bok (*affärsbok*) för inskrivning av varje affär, varigenom gods förvärvas för rörelsen eller eljest mottages för försäljning (12 §). Affärsboken skall föras enligt närmare angivna föreskrifter och bl. a. innehålla uppgift om dagen för affärens avslutande, godsets art, antal, mått eller vikt samt, om så är möjligt, fabrikat och tillverkningsnummer eller annat särskilt kännemärke, om säljarens namn, yrke och bostad, om legitimationshandling samt om priset. På motsvarande sätt skall anteckning ske, då handlanden avhänder sig godset. Om gods underkastas sådan bearbetning eller förändring, att det ej kan igenkännas, skall åtgärden ofördröjligen antecknas (13 §). Vad som inskrivits i affärsboken får ej utplånas eller strykas över eller på annat sätt göras oläsligt. Boken skall förvaras under en tid av tio år från den dag, då sista inskrivningen verkställdes. Vid rörelsens övergång till annan innehavare skall affärsboken överlämnas till denne och vid rörelsens nedläggande skall boken lämnas till polismyndigheten i orten (14 §).

På inskrivet gods skall snarast anbringas tydlig och varaktig beteckning, som gör det möjligt att utan omgång återfinna anteckningarna angående den affär, varigenom godset mottagits. Beteckning får, så länge godset för rörelsen förvaras, borttagas endast i den mån det påkallas av godsets bearbetning eller förändring. Godset skall förvaras på sådant sätt, att det är åtkomligt för granskning (15 §). Om ej beslut av offentlig myndighet föranleder till annat, får godset ej utlämnas eller förstöras och ej heller nedsmältas eller underkastas annan bearbetning eller förändring förrän efter sju dagar från den dag godset kom i handlandens besittning (16 §).

I vissa fall gäller lättnader i nu återgivna bestämmelser. Beträffande gods, som förvärvats på offentlig auktion eller från kronan, kommun, annan sådan menighet, dödsbo, kommunikationsföretag, industriell anläggning el-

ler från den, som behörigen idkar fast handel, behöver sålunda anteckning i affärsbok ej ske och ej heller behöver godset märkas eller förvaras i sju dagar (19 §). I fråga om lump samt skrot av annan metall än guld, silver och platina behöver anteckning göras endast om inköp men ej om försäljning, bearbetning m. m. och ej heller behöver reglerna om märkning och förvaring i sju dagar iakttagas. Vidare får fast handlande vid inköp av sådant gods göra föreskrivna anteckningar på numrerade inköpsnotor i stället för i affärsbok (20 §). Om särskilda skäl föreligger, får polismyndigheten medge undantag från nämnda bestämmelser i 13—16 och 18 §§ (21 §).

Uppköpare får ej förvärva gods av okänd person med mindre denne kan legitimera sig på ett tillfredsställande sätt eller förvärvet sker i överlåtarens bostad eller affärslokal (17 §). Det åligger uppköpare att å numrerade inköpsnotor, hophäftade i block, anteckna varje affär, varigenom gods förvärvas för rörelsen eller eljest mottages för försäljning. Föreskrifterna om inskrivning i affärsbok skall därvid i tillämpliga delar ländas till efter rättelse. Inköpsnota skall bevaras minst ett år efter det anteckning om affär gjorts (18 §). Även för uppköpare gäller vissa lättnader i bestämmelserna (19—20 §§).

Allmänt stadgas bl. a., att gods ej får för rörelsen förvärvas eller eljest mottagas från den, som är synbarligen berörd av starka drycker eller ej fyllt 18 år (22 §).

Efter anmälan av polismyndighet att gods förkommit eller olovligen från hänts ägaren är rörelseidkare skyldig att ofördröjligen undersöka, om godset finns i hans besittning och om han innehar någon anteckning om detsamma. Polismyndighet har rätt att undersöka lokaler och lager samt att granska affärsbok och inköpsnotor. Vidare äger polismyndigheten meddela särskilda ordningsföreskrifter, om sådana anses nödvändiga beträffande rörelsen, samt ålägga rörelseidkare att anmäla förvärv av föremål av visst eller vissa slag. Om rörelsen nedlägges eller föreståndare avgår, skall anmälan härom ofördröjligen göras till polismyndigheten (23—26 §§).

Förordningen innehåller slutligen straff- och besvärshörelser m. m. I straffhänseende gäller, att rörelseidkare och föreståndare ansvarar för förseelse mot förordningen som begås av person, anställd i rörelsen, liksom vore förseelsen begången av honom själv, om ej omständigheterna gör sannolikt att förseelsen skett utan hans vetskap och vilja.

Tillämpningskungörelsen. I kungörelsen stadgas, att polismyndigheten skall föra anteckningar över utfärdade tillstånd, att åklagare skall underätta polismyndigheten om åtal och dom mot rörelseidkare eller föreståndare angående förmögenhetsbrott m. m. samt att affärsbok bör föras enligt ett vid kungörelsen fogat formulär (1—3 §§).

Från skrothandelsbranschens sida har olika åtgärder till handelns fromma vidtagits. Inom branschen verksamma organisationer har tillsatt ett särskilt samarbetsorgan, *Skrothandelns branschkommitté*, som har att handlägga frågor av allmän och ideell natur och framförallt skall beakta bl. a. lagstiftningsfrågor och tillämpningen av gällande författningar, branschens rekryteringsfrågor samt branschens höjande i etiskt och tekniskt avseende. Av speciell betydelse i sammanhanget är den nämnd, *Skrothandelsbranschens nämnd*, som närmast fullgör uppgiften att bevaka lagstiftningsärenden och lagtillämpning samt rekryteringsfrågor. Nämnden tillkom år 1952 som ett led i branschens strävanden att arbeta för förbättrade förhållanden inom skrothandeln. Den utses av branschkommittén och skall som regel bestå av branschens ombudsmän jämte en opartisk ordförande. Nämnden har från början haft som en av sina huvuduppgifter att avge yttranden i ärenden rörande beviljande eller indragning av handelstillstånd samt godkännande av föreståndare för skrothandelsrörelse. Den ordningen har utbildat sig att det helt övervägande antalet polismyndigheter remitterar dylika ärenden till nämnden. Härigenom har tämligen enhetliga bedömningsnormer kunnat åstadkommas. För sina remissyttranden har nämnden upprättat vissa vägledande normer av innebörd bl. a., att endast personer, vilka gjort sig kända för redbarhet och redlighet skall kunna ifrågakomma såsom rörelseidkare och föreståndare, att personer, som dömts för häleri eller annat egendomsbrott icke förrän de under avsevärd tid fört en fläckfri vandel skall erhålla tillstånd, att personer, vilka gjort sig kända såsom kunniga och erfarna yrkesmän i tveksamma fall skall äga företrädesrätt, att om bulvanskap kan antagas föreligga tillstånd skall vägras, att personer, som på grund av sin yrkesutövning uppenbarligen icke är lämpliga som skrothandlare, ej skall erhålla tillstånd samt att bestämmelserna om lokal begränsning av uppköparens distrikt noga iakttages så att uppköpare i princip ej skall ha större distrikt än att detta normalt hinner bearbetas. En siffermässig sammanställning över nämndens verksamhet åren 1953—1962 finns intagen i departementspromemorian, s. 6.

Reformönskemål

Redan ett par år efter skrothandelsförordningens ikraftträdande hemställde *Skrothandelns branschkommitté* om åtgärder i syfte att åstadkomma en bättre kontroll över skrothanteringen. I en den 3 april 1952 dagtecknad promemoria konstaterade kommittén bl. a., att den liberalisering av tillståndsgivningen som åsyftats med den nya förordningen tyvärr visat sig medföra avsevärda olägenheter. Stöder av skrot ägde rum i stor omfattning och det vore därför uppenbart att kraven på skrothandelns rörelseidkare i fråga om ekonomisk redlighet måste vara stora, om påtalad form av brottslighet skulle med framgång kunna bekämpas. — I anledning av promemorian infordrade handelsdepartementet yttranden från över-

ståthållarämbetet och ett antal länsstyrelser angående erfarenheterna av förordningens tillämpning, varjämte remissmyndigheterna bereddes tillfälle att inkomma med förslag till de ytterligare föreskrifter, som kunde befinnas påkallade. Yttranden inkom utom från remissinstanserna från många lokala polismyndigheter m. fl. I stort ansågs författningsbestämmelserna ändamålsenliga men det framhölls också, att förordningen ej varit i kraft tillräckligt länge för att något slutgiltigt omdöme skulle kunna avges. En del missförhållanden hade emellertid på vissa håll konstaterats, i första hand beträffande uppköpare och deras verksamhet. Jämkningsfrågor om föreskrifter och tillämpning föreslogs i flera yttranden, avseende bl. a. en begränsning till tiden och lokalt av tillstånden för uppköpare samt strängare kontroll vid tillståndsgivningen och i en del andra hänseenden.

I skrivelse den 25 november 1953 framhöll den dåmera inrättade *Skrotbranschens nämnd*, att organisationerna inom skrot- och avfallsråvarubranchen funnit det erforderligt att även från branschens sida vidta åtgärder för att bekämpa den ekonomiska oredlighet, stölder av skrot etc., som under de senaste åren tilltagit i omfattning. De stora ekonomiska värden det här gällde gjorde det nödvändigt att kräva en ganska hög standard hos yrkesutövarna. Nämnden hade bl. a. noterat, att högst skiftande praxis utvecklats på olika håll i landet när det gällde frågan om ansvarig föreståndare för skrothandelsrörelse. På närmare anförda grunder hemställde nämnden därför om vissa ändringar i förordningen för att stärka föreståndareinstitutionen.

Sedan dessa framställningar på nämndens hemställan fått vila i avbidan på ytterligare erfarenheter av skrothandelsförordningens tillämpning, återkom nämnden med skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 december 1956. Där i underströks att tillgreppsbroten i fråga om metallskrot fått allt större omfattning. Enligt nämndens mening bekämpades brott av denna typ bäst genom en effektivisering av bestämmelserna i förordningen. Nämnden syftade i sammanhanget särskilt på en förbättrad övervakning av den verksamhet, som bedrevs av skrotuppköpare, och hemställde att vissa tillämpningsföreskrifter i sådant syfte måtte utfärdas. Föreskrifterna borde främst avse en tidsbegränsning av uppköpartillstånden samt bokföringsskyldighet beträffande alla inköp och försäljningar av metallskrot.

De tidigare framställningarna kompletterades av nämnden i skrivelse den 28 september 1959 med önskemål om en utvidgning av skrothandelsförordningens tillämpningsområde. Under hand har nämnden även därefter till departementet framfört vissa förslag om ändringar.

Från skrotbranschens sida väckta ändringsförslag och önskemål har i allt väsentligt upptagits i promemoriaförslaget.

Poliskammaren i Göteborg har vid två tillfällen fört fram frågan om en utvidgning av förordningens tillämpningsområde. I skrivelse den 6 maj 1959 framhölls, att, enär förordningen är tillämplig endast på särskilt angivna föremål, polisens kontrollmöjligheter beträffande avsättning-

en av olovligen åtkommet gods så småningom icke obetydligt begränsats. Handeln med begagnade symaskiner, kontorsmaskiner, radio- och televisionapparater föll exempelvis ej under förordningen och ej heller torde handeln med begagnade mopeder göra detta. För dem som ägnade sig åt brottslig verksamhet torde det vara väl känt, att sådant gods utan större risk för upptäckt kunde försäljas i öppna handeln eller lämnas som dellikvid vid inköp av nya föremål av liknande slag. Att så vore fallet framgick av de många inbrotten i butiker, bostäder och kontor, varvid just föremål av ifrågavarande slag tillgreps. I sammanhanget kunde nämnas att av under år 1958 i Göteborg tillgripna föremål 314 radioapparater, 14 kombinerade radio- och bandinspelningsapparater, 4 televisionapparater, 15 symaskiner, 20 räknemaskiner och 27 skrivmaskiner ej kunnat tillrättascaffas. Vad beträffade begagnade mopeder rådde tveksamhet, huruvida dessa fordon föll under förordningen. Poliskammaren vore för sin del benägen anse att mopeden som lätt motorcykel vore undantagen från förordningen men exempelvis rådhusrätten i Malmö hade i en dom givit uttryck för en annan uppfattning. Eftersom numera ojämförligt fler mopeder än cyklar tillgreps — i Göteborg tillgreps under år 1958 mopeder till ett värde av 1 267 510 kronor och cyklar till ett värde av 308 780 kronor — syntes det angeläget att få klarhet, huruvida handel med begagnade mopeder vore att hänföra under skrothandelsförordningen.

Även från andra håll har önskemål om ändringar i gällande bestämmelser framförts till departementet. *Emballagefirman N. Jönsson i Göteborg* har önskat en utvidgning av förordningen till att avse även begagnade smörjoljefat och andra tomfat. *Antikgillet i Stockholm* — en sammanslutning av företagare, vilka handlar med antika föremål, auktionsgods och annat begagnat gods — har i en den 27 juni 1962 ingiven skrivelse bl. a. framhållit, att i åtskilliga fall företag, som noga iakttagit föreskrifterna i skrothandelsförordningen, icke desto mindre drabbats av åtal för häleri. Antikgillet hade fått intrycket att den omständigheten att föreskrifterna iakttagits icke i tillräcklig grad beaktades av polismyndigheterna vid bedömandet av frågan, huruvida god tro förelegat eller ej. Föreskrifterna måste utformas så, att den som handlade i god tro och noga iakttog bestämmelserna också skulle känna sig tryggad. Gillet hemställde, att omnämnda förhållanden måtte uppmärksammas och lagstiftningen så kompletteras, att den lojala handeln erhåller det rättsskydd som den rimligen kunde ha anspråk på att få åtnjuta.

Förslag till ändringar

I *departementspromemorian* framhålles att vid övervägandet av förslag till ändringar i skrothandelsförordningen måste, liksom vid författningens tillkomst, målsättningen vara att söka åstadkomma en lämplig avvägning mellan, å ena sidan, intresset av att försvåra avsättningen av genom brott åtkommet gods, och, å andra sidan, intresset av att den legitima handeln

icke i onödan försvåras. Med den utgångspunkten har i promemorian diskuterats och föreslagits endast sådana ändringar i föreskrifterna, som på grundval av gjorda erfarenheter och ändrade förutsättningar ansetts särskilt påkallade. I enlighet härmed har vissa önskemål och synpunkter ej tagits upp. Framställningar om en utvidgning av förordningen till att omfatta även sådana varuslag som maskiner, redskap, verktyg, tekniska instrument, barnvagnar, symaskiner och tomfat har lämnats obeaktade. Av Antikgillet i Stockholm påtalade olägenheter har befunnits närmast angå tillämpningen av författningen och därför ej föranlett åtgärder i förevarande sammanhang. Frågan om inrättandet av ett organ för obligatoriskt remissförfarande i samband med tillståndsprövning, med besvärsrätt etc. har övervägts men avvisats. I anslutning därtill understryks i promemorian, att den praxis som utbildat sig i och med att flertalet polismyndigheter inhämtar yttranden från Skrothbranchens nämnd otvivelaktigt ter sig ändamålsenlig. Ett förslag från nämnden att polismyndighet borde äga rätt att föreskriva, att visst eller vissa varuslag skulle helt eller delvis undantagas från bestämmelserna i förordningen har ej upptagits, främst därför att olika praxis måhända skulle uppkomma på olika håll.

De i departementspromemorian föreslagna ändringarna i skrothandelsförordningen kan i huvudsak sammanfattas sålunda:

1. Förordningen utsträcker till att omfatta även handel med begagnat gods av följande slag, nämligen motorfordon, avsedda för demontering eller skrotning, mopeder, utombordsmotorer, kontorsmaskiner, radio- och televisionsapparater samt musikinstrument. Skodon utgår. Till handel hänföres även rörelse, i vilken från allmänheten eller från uppköpare förvärvat gods industriellt utnyttjas.

2. Tillstånd för uppköpare skall gälla viss tid, högst tre år, och i princip avse visst eller vissa polisdistrikt. Tillståndsbevis skall vara försett med foto av tillståndsinnehavaren. Tillstånd till fast handel och till uppköparverksamhet får ej samtidigt innehavas.

3. Rörelseidkare kan under vissa förutsättningar få anställa särskild föreståndare, som ansvarar för rörelsen.

4. Förvaringstiden för affärsbok förkortas från tio till fem år.

5. Nuvarande undantag från föreskrifterna om anteckningsskyldighet m. m. rörande metallskrot upphäves.

I. Förordningens tillämpningsområde

Promemorian. Förutom de begagnade föremål, som kom att omfattas av förordningen, upptog 1947 års sakkunnigeförslag motorfordon, barnvagnar, båtar, musikinstrument, radioapparater, grammofoner, maskiner, maskindelar, redskap, verktyg och tekniska instrument. Flera remissinstanser ifrågasatte eller föreslog begränsningar härutinnan men å andra sidan framhölls också i flera yttranden, att ytterligare varugrupper borde medtagas. I propositionen begränsades de sakkunnigas förslag. Skälet för uteslutning-

en av vissa varukategorier var enligt föredragande departementschefen den låga stöldfrekvensen eller det förhållandet att tillgripet gods endast sällan torde säljas till någon handlande i branschen. Detta ansågs vara fallet beträffande barnvagnar, båtar, musikinstrument och gramfoner. Radioapparater var icke heller i särdeles stor utsträckning föremål för tillgreppsbrott och då därtill kom, att handeln med sådana apparater var omfattande, skulle ett medtagande av denna varugrupp vara till förhållandevis stor olägenhet för den allmänna omsättningen. Av liknande skäl ansågs även maskiner, maskindelar, redskap, verktyg och tekniska instrument böra utslutas. Ett förslag att förordningen ej skulle vara tillämplig på sådana näringsidkare, som normalt handlade med nya varor men i samband därmed tog begagnade varor i utbyte, avvisades i propositionen.

År 1949 ansågs det ovisst om tillräckliga skäl förelåg att hänföra begagnade motorfordon under förordningen. Bilar frånhändes visserligen i stor utsträckning ägaren men det syntes regelmässigt vara fråga om tillfälliga s. k. billån, vilka ej berörde bilhandeln. Olägenheterna av den irreguljära bilhandeln ansågs av departementschefen i det hela ha karaktär av kristidsföreteelse och syntes f. ö., eftersom tillståndsprovningen enligt förordningen skulle avse endast yrkesmässig handel, blott i begränsad mån kunna stäckas genom att handeln med begagnade motorfordon inbegreps under förordningen. Till följd av bilismens utveckling och det kraftigt ökade bilbeståndet, vilket i sin tur fört med sig växande problem med begagnade bilar och »skrotbilar» m. m., är, framhålles det i promemorian, utgångsläget för behandlingen av gruppen motorfordon numera otvivelaktigt ett helt annat än i slutet av 1940-talet. Som bekant har också åtgärder vidtagits och förberedes åtgärder för att råda bot på olika missförhållanden rörande begagnade och utrangerade motorfordon. Därmed har också frågan om motorfordonens medtagande i skrothandelsförordningen fått förnyad aktualitet. Vid en avvägning mellan de olika intressen som här föreligger och under hänsynstagande i första hand till önskemål om att uppnå bättre och effektivare kontroll över förfarandet med utrangerade bilar och de s. k. bilkyrkogårdarna har det i promemorian bedömts lämpligt att i förordningen nu föra in motorfordon, vilka är avsedda för demontering eller skrotning.

Delade meningar har kommit till uttryck i frågan, huruvida mopeder faller under förordningen eller ej. Spörsmålet beträffande begagnade mopeder var överhuvudtaget icke aktuellt vid förordningens tillkomst men har senare desto mer uppmärksammats. Stickprovsundersökningar har givit vid handen, att under år 1962 antalet anmälda mopedstölders utgjorde i Stockholm 1 813 och i Göteborg 1 458. Det sammanlagda värdet av de tillgripna mopederna i dessa båda städer har uppskattats till drygt 1 700 000 kronor. Enligt promemorian bör begagnade mopeder otvivelaktigt omfattas av förordningen och därför föreslås, att sådana fordon särskilt anges i 1 §.

En utvidgning av varukatalogen till att omfatta väsentligen alla begagnade varor, som blir föremål för affärer i härför avsedda butiker, kan, sägs

det i promemorian, med hänsyn till den förut antydda intresseavvägningen inte ifrågakomma. Beträffande vissa varuslag har emellertid utvecklingen under senare år varit sådan, att synnerliga skäl för deras upptagande i förordningen numera föreligger. I första hand åsyftas härvid radio- och television apparater, kontorsmaskiner (skriv- och räkne-maskiner), utombordsmotorer samt musikinstrument. En sammanställning över antalet stöldanmälda föremål av dessa slag i Stockholm och Göteborg under år 1962 visar följande (siffror inom parentes för Stockholm avser uppgifter för år 1947, redovisade i 1949 års proposition):

	Stockholm	Göteborg
Radioapparater	2 400 (96)	990
Bilradioapparater	1 400	—
TV-apparater	100	19
Kontorsmaskiner	450 (93)	70
Utombordsmotorer	85	55
Musikinstrument	300 (47)	66

Det sammanlagda värdet av föremålen har uppskattats till, för radioapparater 1 350 000 kronor, för TV-apparater drygt 100 000 kronor, för kontorsmaskiner 270 000 kronor, för utombordsmotorer 150 000 kronor samt för musikinstrument (främst dragspel) 125 000 kronor. Det uppskattade värdet av stöldanmält gods, avseende huvudsakligen nämnda slags föremål samt mopeder, var under år 1962 för Stockholm ca 2,5 milj. kronor och för Göteborg ca 1,1 milj. kronor.

I sammanhanget nämnes också att enligt uppgift från Göteborgspolisens värdet av genom tillgreppsbrott åtkommen egendom i Göteborg under år 1960 beräknats uppgå till 2,4 milj. kronor. Antalet anmälda sådana brott utgjorde ca 49,6 % av samtliga anmälda strafflagsbrott. Då uppklaringsprocenten i fråga om dessa brott var förhållandevis låg, t. ex. vid inbrott i skyltskåp ca 14,6 %, i automater ca 13,7 %, i kiosker ca 13,3 % och i butiker ca 27,1 %, anses en effektiv eftersökning av stulet gods vara nödvändig och i åtskilliga fall enda möjligheten att erhålla uppslag rörande brottets föröware.

Beträffande nyss nämnda varugrupper — television apparater och utombordsmotorer var år 1949 icke på tal men tendensen pekar här mot allt större antal tillgrepp och försäljningar — synes starka skäl nu tala för deras medtagande i förordningen. De olägenheter, som kan uppkomma för den legala handeln, bör härvid vika för de från kriminalpolitisk synpunkt åsyftade fördelarna.

Behov av att låta handeln med begagnade skodon omfattas av förordningen anses icke längre föreligga.

I promemorian har vidare föreslagits vissa smärre ändringar. Skrot, som nedsmälts till tackor, faller f. n. icke under förordningens bestämmelser, men det har synts angeläget att hänföra också sådant gods till skrotgruppen. I enlighet med gällande internationell terminologi föreslås — utan

ändring i sak — tillägget textilavfall, varmed främst avses nytt klipp m. m. från textil- och konfektionsindustrien till skillnad från lump, som närmast utgör avfall av gamla produkter.

Skrothandelsförordningen är tillämplig på handelsrörelse. Hit hänföres även rörelse, i vilken förvärvat gods avyttras efter reparation, nedsmältning eller mindre bearbetning, men däremot icke företag, som uppköper skrot, lump eller begagnade föremål för att omarbota godset till andra varor. Samtidigt som sistnämnda förhållande påpekades i 1947 års sakkunnigebetänkande konstaterades att ifrågavarande industriföretag dock endast i ringa utsträckning torde göra sina uppköp direkt från allmänheten. Med hänsyn även till intresset av att näringslivet icke i onödan betungades ansågs det därför ej erforderligt att i detta avseende utsträcka förordningens tillämpningsområde. De sakkunniga underströk emellertid att, om företagen i fråga framdeles komme att i större utsträckning göra uppköp direkt från allmänheten, frågan om kontroll över uppköpen kunde bli aktuell. Enligt vad som i promemorian upplyses har erfarenheterna från det senaste årtiondet givit vid handen, att olovligen tillgripet gods i allt större utsträckning söker sin väg framförallt till mindre gjuteriföretag, vilka i regel ej verkställer bokföring eller upplagring på sätt föreskrives i förordningen. Från skrotbranschens sida har framhållits att denna tendens blivit särskilt tydlig allteftersom den organiserade skrothanterings ansträngningar att effektivisera föreskrifterna och bekämpa oredlighet blivit märkbara för mindre nogräknade element. Vid polisutredningar hade framkommit att en del uppköpare samt personer, som handlat med skrot utan tillstånd, med förkärlek sålt skrotet till gjuterier och andra mindre industrier. Anledningen därtill var att sådana företag betalade bättre och ej kontrollerade, varifrån skrotet kom. Då den större industrien i landet — järnverken, metallverken och textilindustrien — icke köper skrot och avfallsråvaror från allmänheten eller uppköpare har Skrotbranschens nämnd funnit det motiverat att skilja mellan olika industrikategorier. Företag, som köper skrot m. m. från allmänheten eller uppköpare, borde således vara skyldiga att iakttaga samma åtgärder med avseende å bokföring etc. som åvilar fast handel. Anledning att belasta industri, som köper enbart från fast handel, med särskilda föreskrifter anses däremot icke finnas. På grundval av vad sålunda framkommit har det i promemorian ansetts befogat att till handel hänföra även rörelse, i vilken från allmänheten eller från uppköpare förvärvat gods industriellt utnyttjas.

Yttrandena. De remissinstanser, som tagit upp frågan om utvidgning av förordningens tillämpningsområde, har väsentligen inriktat sig på behandlingen av gruppen motorfordon. I ett fåtal yttranden framlägges synpunkter på förslaget rörande skriv- och räknemaskiner samt radio- och televisionsapparater, ett par remissorgan uttalar sig om utvidgningen av begreppet rörelse och i enstaka yttranden slutligen behandlas vissa speciella frågor.

Olika meningar råder beträffande motorfordon. *Länsstyrelserna i Malmöhus län, Göteborgs och Bohus län samt Jämtlands län, poliskammaren i Stockholm och bilskrotningsutredningen* ansluter sig till promemorieförslaget. *Riksåklagarämbetet* anser starka skäl föreligga för att hänföra all handel med begagnade motorfordon under förordningen. Före ett beslut i sådan riktning torde emellertid krävas ytterligare ingående överväganden och samråd med vederbörande branschorganisationer och ämbetet finner det angeläget att överväganden härom icke får fördröja beslut om ändrad lagstiftning enligt förslaget. *Statsåklagaren i Malmö* hävdar mycket starkt behovet av att förordningen utsträcker till att omfatta alla begagnade motorfordon och av samma uppfattning är *poliskammaren i Häl-singborg* och *polischefen i Trelleborg*. *Statspolisintendenten* finner det väl motiverat att motorfordon medtages i förordningen och synes närmast företräda den uppfattningen att bestämmelserna bör utvidgas till att avse begagnade fordon överhuvudtaget. *Kommerskollegium* säger sig däremot icke kunna förorda det framlagda förslaget. Skälen härför är främst, att stölden av skrotningsfordon enligt uppgift endast sällan förekommer och att försäljning av stulna fordon till den yrkesmässiga handeln sålunda icke torde förekomma. Syftet med förordningen, att försvåra avsättningen av olovligen tillgripet gods, skulle icke tillgodoses genom den föreslagna utvidgningen. Denna skulle emellertid ha ett annat syfte, nämligen att uppnå en bättre och effektivare kontroll över förfarandet med utrangerade bilar och de s. k. bilkyrkogårdarna. Kollegium håller ej för osannolikt att en effektivare sådan kontroll kan vara önskvärd men anser att en reglering i detta syfte icke bör genomföras innan förhållandena härutinnan blivit någorlunda klarlagda. Även *överståthållarämbetet* är av olika orsaker tveksamt huruvida tillräckliga skäl föreligger för en utvidgning enligt förslaget. Ämbetet påpekar att särskild utredning pågår angående omhändertagande och nedskrotning av kasserade motorfordon och anser att sådana fordon i vart fall icke f. n. bör medtagas i förordningen. Liknande synpunkter framföres av bl. a. *Stockholms handelskammare, Östergötlands och Södermanlands handelskammare* samt *Skånes handelskammare*. *Motorbranschens riksförbund* understryker sammanfattningsvis att de verkliga missförhållandena ej skulle beröras av att skrotfärdiga motorfordon hänfördes under förordningen och kan icke tillstyrka förslaget härom.

Vad gäller skriv- och räknemaskiner — vilka är de kontorsmaskiner som avsetts i promemorian — påpekar *Sveriges grossistförbund* att sådana i icke obetydlig utsträckning är föremål för tillgreppsbrott. Någon närmare utredning har dock icke verkställts om i vilken omfattning maskinerna avyttras till företag eller personer, som yrkesmässigt idkar handel med godset i fråga, och ej heller har några överväganden gjorts i vilken utsträckning en tillämpning av skrothandelsförordningen i sammanhanget skulle belasta handelsföretaget inom branschen. Vidare framhålles bl. a. att försäljning av kontorsmaskiner i mycket stor utsträckning är kombinerad med inbyten av äldre maskiner, att olagligt åtkomna maskiner icke tor-

de återgå till handeln på så sätt att de lämnas i utbyte vid inköp av ny maskin samt att försäljning respektive inbyte till övervägande del sker genom försäljningsorganisationer, direkt knutna till svenska fabrikanter eller här etablerade generalagenter. Skyldighet att följa förordningens bestämmelser med avseende på inbytta maskiner skulle medföra ett mycket omfattande registreringsarbete, kombinerat med uppgiftsskyldighet. Den betydande arbetsbörda som komme att åläggas kontorsmaskinhandlarna skulle, såvitt förbundet kan finna, vara praktiskt taget betydelselös med hänsyn till lagstiftningens syfte att motverka egendomsbrottsligheten. Yttrandet utmynnar i att grossistförbundet icke har något att erinra emot att handeln med skriv- och räknemaskiner ställes under kontroll enligt förordningen men att det i så fall sker under uttrycklig förutsättning att påtalade olägenheter för kontorsmaskinhandeln undanröjes, exempelvis genom att undantag göres för inbytesaffärer. *Sveriges industriförbund* ger uttryck för samma uppfattning.

Skälen för att medtaga radio- och televisionsapparater i förordningen anser *poliskammaren i Stockholm* icke vara tillräckligt starka. Den starka ökningen av tillgreppen av radioapparater avser huvudsakligen transistorapparater. Erfarenheten visar emellertid att dessa apparater till största delen säljes under hand till privatpersoner och icke till radiohandlare. Transistorapparaterna är även svåra att identifiera, eftersom förekommande fabriksnummer i allmänhet endast är fastklustrade i apparaterna och således lätta att avlägsna. Tillgreppen av televisionsapparater är icke så omfattande, att en kontroll av radiohandeln får anses berättigad. I Stockholm finns ungefär 300 radioaffärer. Dessa skulle enligt förslaget komma att föras in under skrothandelsförordningen. Som jämförelse kan nämnas att ca 600 tillstånd för fasta handlande med begagnade föremål finnes utfärdade i Stockholm. En kontroll av 300 nya tillstånd skulle svårligen kunna bli effektiv och skulle icke uppväga de betydande olägenheter som skulle uppstå för radiohandlarna. Poliskammaren är därför icke beredd att tillstyrka en utvidgning av förordningen att avse alla som idkar handel med begagnade radio- och televisionsapparater. För att dock få en kontroll över den illegala handel med begagnade och stulna apparater, som otvivelaktigt förekommer, ifrågasätter kammaren om icke tillstånd bör erfordras för handlare, som uteslutande eller till övervägande del driver handel med begagnade radio- och televisionsapparater. Härigenom skulle sådana handlare, som endast mottager begagnade apparater i utbyte vid försäljning av ny apparat, undandragas förordningen. Kontrollen skulle därför kunna begränsas till ett fåtal affärer och därigenom kunna göras effektiv. *Överståthållarämbetet* biträder poliskammarens mening. Även *länsstyrelsen i Stockholms län* — som anser övervägande skäl tala för att förordningen utsträcker till att omfatta även handel med begagnade radio- och televisionsapparater — ifrågasätter om man icke för undvikande av onödig belastning av den legitima handeln främst beträffande dessa slag av gods skulle kunna i författningen göra undantag för bytesaffärer. Att

en liknande tanke på sin tid avisades under förarbetena till förordningen anser länsstyrelsen knappast i och för sig nu höra tillmätas avgörande betydelse. *Sveriges hantverks- och industriorganisation* kan icke förorda, att detaljister och serviceverkstäder åläggas tillståndsvång, i vart fall icke för sådan handel som avser inbyte av begagnad radio- eller televisionsapparat i samband med försäljning av ny apparat. *Föreningen Sveriges landsfiskaler* anser också det kunna ifrågasättas om icke undantag kan göras beträffande inbytesaffärer. I fråga om sådana affärstransaktioner torde nämligen icke föreligga samma behov av kontroll som beträffande enbart förvärv av begagnade varor. *Riksåklagarämbetet* biträder icke föreningens uppfattning. *Sveriges radiohandlares riksförbund* vill — ehuru ett genomförande av förslaget är ägnat att medföra ytterligare arbete för handeln och utan att förbundet är övertygat om att man kan nedbringa stölderna i radio/TV-affärerna — icke motsätta sig förslaget beträffande begagnade radio- och televisionsmottagare.

Tillgreppen av *m u s i k i n s t r u m e n t* är icke så talrika, att handeln med begagnade musikinstrument bör föras in under förordningen, menar *poliskammaren i Stockholm*, vars uppfattning härutinnan delas av *överståthållarämbetet*.

I ett par remissyttranden ifrågasättes om anledning finns att bibehålla regleringen beträffande *l u m p- och t e x t i l a v f a l l*, eftersom stöder av sådan egendom lär vara ovanliga och värdet av godset är obetydligt.

Förordningens tillämpning på *t a c k o r* av järnskrot finner *industrieförbundet* icke påkallad, då dylika tackor endast torde kunna framställas vid större anläggningar och således regelmässigt förvärvas från fast etablerade företag. Det torde vara till fyllest, om förordningen göres tillämplig på tackor av »icke-järnmetall».

Några remissorgan föreslår att ytterligare varugrupper medtages i förordningen. *Länsstyrelsen i Norrbottens län* nämner elektriska rakapparater, vilka enligt uppgift från polishåll ofta är föremål för brott. *Riksåklagarämbetet*, *länsstyrelsen i Stockholms län* och *föreningen Sveriges landsfiskaler* uttalar sig för att regleringen skall gälla även handbormaskiner, handslipmaskiner och liknande maskindrivna handverktyg, som numera i betydande utsträckning användes inom byggnadsverksamheten och i ökad omfattning tillgripes. I godsregistret hos *statens kriminaltekniska anstalt* har under åren 1952—62 registrerats minst 1 200 stulna bandspelare och minst 400 stulna symaskiner och anstalten anser det därför lämpligt att också sådana föremål upptages i förordningen.

Den föreslagna utvidgningen av begreppet *r ö r e l s e* tillstyrkes särskilt av *länsstyrelsen i Norrbottens län*, som är övertygad om att förordningens syfte väsentligt främjas genom ändringen, och *Stockholms handelskammare*, vilken finner de för en utvidgning redovisade skälen bärande. *Sveriges hantverks- och industriorganisation* framhåller å sin sida att det är ett väsentligt intresse för metallgjuterierna att även framdeles få fritt välja sina inköpskällor. Att fall förekommit, där olovligt tillgripet gods avyll-

rats till mindre gjuteriföretag utgör enligt organisationens mening ej tillräckligt motiv för att ålägga dessa företag att söka tillstånd att idka skrothandel, vilket skulle innebära att en hel bransch belastas med särskilda föreskrifter beträffande bokföring m. m. trots att vederbörande endast till mycket ringa del driver sådan inköpsverksamhet som förordningen avser. Under alla förhållanden bör bestämmelserna utformas så, att gjuteriföretagen fritt får köpa skrot från andra industrier och liknande företag. Enligt *Svensk industriförening* sker inköp av järn- och annat metallskrot vanligen från andra industrier eller från fast skrothandel. Den direkta betydelsen av ändringsförslaget är därför icke så stor för föreningens medlemmar. En ändring kan däremot ha en icke oväsentlig indirekt betydelse, något som sammanhänger med att stora mängder av gods, varom här är fråga, uppkommer vid företagets tillverkning och att det vid avyttringen härav givetvis är av stor betydelse att så höga priser som möjligt erhålles. Om industriföretag icke skulle få köpa sådant gods från uppköpare utan att iaktta bestämmelserna för fast skrothandel kommer troligen den handel med skrot, som icke sker direkt mellan företagen, att nästan undantagslöst ske via fast skrothandel, eftersom företagen antagligen icke är villiga att underkasta sig besvär med ansökan om tillstånd och iakttagande av övriga bestämmelser som gäller för fast skrothandel. Följden härav skulle troligen bli att den fasta skrothandeln erhöi en monopolställning, som ur bl. a. prissättningssynpunkt måste anses mindre önskvärd. Med hänsyn härtill och då viss möjlighet till kontroll av uppköpare föreligger anser föreningen att rörelse, i vilken från uppköpare förvärvat gods industriellt utnyttjas, icke bör åläggas att följa förordningens bestämmelser om fast skrothandel. Däremot anser sig föreningen med hänsyn till det kriminalpolitiska intresset böra tillstyrka förslaget i vad avser inköp från allmänheten.

2. Tillstånd för uppköpare

Promemorian. De mindre goda erfarenheter som i vissa avseenden gjorts under den tid förordningen varit i tillämpning har väsentligen gällt uppköpare och av sådana bedriven verksamhet. Av olika skäl förekommer det, att uppköpartillstånd icke utnyttjas, i vart fall ej kontinuerligt. Det förtjänar nämnas, att enligt ett hos Skrotbranschens nämnd fört register antalet »skrottillstånd» för uppköpare utgör drygt 3 600; motsvarande siffra för den fasta handeln är drygt 1 100. Ett väsentligt skäl för en tidsbegränsning av tillstånden för uppköpare är enligt promemorian att med jämna mellanrum kontroll och omprövning kan ske och i samband därmed inaktuella tillstånd bortfalla. Vid en avvägning har en tillståndsperiod om högst tre år ansetts lämplig. Det torde icke bli särskilt betungande för polismyndigheterna — och ej heller för vederbörande uppköpare — med ett återkommande tillståndsförfarande. I det stora flertalet fall lär f. ö. myndigheternas befattning med omprövningsärenden kunna ske i förenk-

lad form. Måhända kan det, åtminstone hos polismyndigheter med ett större antal tillstånd, visa sig praktiskt att under en övergångsperiod bestämma giltighetstiden så, att tiderna för tillstånden småningom överlag sammanfaller exempelvis till kalenderår. På så sätt torde efter hand handläggningen av ärendena kunna koncentreras till en kortare period under året. — Bättre kontrollmöjligheter synes också erbjuda sig, om tillstånden i princip erhåller en snävare lokal begränsning. Tillstånd för uppköparverksamhet synes normalt böra omfatta ett eller flera polisdistrikt. Ur kontrollsynpunkt torde det vidare vara praktiskt att tillståndsbevis för uppköpare är försett med fotografi av innehavaren. — Det uppges stundom ha förekommit, att skrothandlare, som innehaft och nyttjat upplagsställe i sin verksamhet, arbetat med tillstånd som uppköpare; ibland har också handlare innehaft rättigheter både som fast handlande och som uppköpare. Till förekommande av att sådan blandad verksamhet förekommer har det ansetts ändamålsenligt att föreslå att tillstånd för fast handel och för uppköparverksamhet ej samtidigt får förekomma.

Yttrandena. Vad i promemorian föreslagits rörande uppköpartillstånden har vid remissbehandlingen upptagits mycket positivt och endast föranlett önskemål om vissa kompletteringar. I några yttranden föreslås sålunda föreskrifter om att fotografi skall bifogas ansökan om tillstånd och att tillståndsbevis skall medföras av uppköpare för att på begäran kunna uppvisas för polisman. Ett par remissinstanser ifrågasätter, närmast med tanke på merarbetet för polismyndigheterna, om tillstånden behöver tidsbegränsas; i något yttrande föreslås en tillståndstid av fem år. *Poliskammaren i Stockholm* konstaterar emellertid för sin del att den effektivare kontroll av uppköparna, som en begränsning av tillstånden till tre år kommer att medföra, mer än väl uppväger polismyndighetens merarbete med den återkommande tillståndsprövningen. Enligt *överståthållarämbetet* synes det önskvärt med en särskild föreskrift om skyldighet att återlämna tillståndsbevis, då tillstånd återkallats, giltighetstiden utgått etc.

3. Föreståndareinstitutionen

Promemorian. Enligt 1947 års sakkunnigeförslag skulle, då anledning därtill förelåg, varje rörelseidkare kunna medgivas rätt att anställa särskild föreståndare för filial eller föreståndare, som skulle förestå rörelsen under tid, då innehavaren eller förut tillsatt föreståndare var förhindrad att utöva tillsyn över rörelsen. Om särskilda skäl förelåg, skulle myndigheten äga ålägga näringsidkare att anställa sådan föreståndare. De sakkunniga menade att genom en sådan ordning skötseln av handelsrörelserna skulle befrämjas. En rörelseidkare, som hade flera butiker eller av någon orsak, exempelvis sjukdom, ej kunde delta i rörelsens skötsel, hade mången gång intresse av att få anställa föreståndare. Det syntes emellertid inte lämpligt att vid sjukdom eller annat hinder för innehavare eller föreståndare fixera

viss bestämd tid, efter vilken rörelseidkaren skulle vara tvungen att anställa föreståndare eller ny sådan. Om rörelsen drevs i flera butiker, kunde vidare förhållandena vara sådana, att innehavaren kunde utöva nödig kontroll över samtliga butiker. Hänsyn borde tagas till omständigheterna i varje särskilt fall och därför förordades den lösningen att myndigheten fick avgöra, när föreståndare skulle anställas. I propositionen fann föredragande departementschefen dock icke tillräckliga skäl förebragta för den föreslagna utbyggnaden av föreståndareinstitutionen.

I promemorian påpekas, att avsaknaden av möjlighet att tillsätta ansvarig föreståndare för filial eller avdelningskontor eller såsom ersättare för rörelseidkaren vid sjukdom, resa eller annat förfall visat sig medföra praktiska olägenheter. Detta hade f. ö. också lett till att någon polismyndighet i dylika fall godkänt särskild föreståndare och rentav krävt att sådan tillsattes, t. ex. då rörelsens innehavare under längre tid var frånvarande på grund av utlandsresa eller av annat skäl. Från skrotbranschens sida har framhållits, att då en rörelse drives med filialer på olika orter — vilket ej är ovanligt — det måste vara av stor betydelse för lagstiftningens effekt i fråga om upprätthållande av god ordning och förhindrande av handel med stulet gods, att det på varje plats finns en ansvarig föreståndare. Denne har en helt annan kontroll över personalen och verksamheten än den på annan ort bosatte rörelseinnehavaren eller föreståndaren och måste få en annan känsla av ansvar för rörelsens skötsel, om han enligt förordningen kan göras till ansvarig föreståndare. De praktiska skäl, som befunnits föreligga för en utbyggnad av föreståndareinstitutionen, har föranlett förslag till komplettering av 6 § förordningen i huvudsaklig överensstämmelse med det i 1947 års sakkunnebetänkande framlagda förslaget.

Yttrandena. Den föreslagna utbyggnaden av föreståndareinstitutionen betraktas i flera remissyttrandena såsom önskvärd, ändamålsenlig och väl motiverad. Enligt *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* bör föreskrift om vikarie för föreståndare med samma ansvar och skyldigheter som föreståndaren vid förfall för denne vara obligatorisk. Viss tveksamhet rörande förslaget har framförts endast av *överståthållarämbetet*, som understryker att det synes vara av stor vikt att rörelseidkaren eller, då rörelsen bedrivs av bolag eller förening, föreståndaren i mesta möjliga mån bibehålles vid personligt ansvar för rörelsens utövande. En uppdelning av det i förordningen avsedda ansvaret för rörelsens bedrivande kan komma att verka splittrande på företagsledarens intresse för uppgiften och föranleda honom att mer eller mindre odelat ägna sig åt rörelsens ekonomiska vinstmöjligheter. Lämplig avgränsning av företagsledarens straffrättsliga ansvar synes föreligga. Ämbetet vill således förorda, att nuvarande bestämmelser om föreståndarskap bibehålles oförändrade. Skulle en uppmjukning av reglerna ändock anses behövlig, bör särskild föreståndare — eventuellt biträdande föreståndare — få förordnas endast för filial å annan ort samt vid rörelse-

idkarens eller ordinarie föreståndarens långvariga oförmåga att på grund av sjukdom fullgöra sina uppgifter.

4. Övriga ändringar

Promemorian. Under hänvisning till att den föreskrivna tioåriga förvaringstiden för affärsbok utan olägenhet men väl till fördel för de fasta handlandena torde kunna förkortas, föreslås att tiden begränsas till fem år.

Erfarenheten har enligt promemorian givit vid handen att i 20 § förordningen angivna undantag från de särskilda föreskrifterna för fasta handlande och uppköpare — avseende bl. a. anteckning om bearbetning, förändring och avhändelse av inskrivet gods — alltjämt är motiverade vad gäller lump samt skrot, vilket väsentligen består av järn. I fråga om annat skrot, d. v. s. det skrot som vanligen benämnes metallskrot och som ej omfattar endast guld, silver och platina, har det emellertid såväl från skrotbranschens organ som från polis-håll bestämt hävdats, att de särskilda föreskrifterna undantagslöst bör gälla. Då en ändring i enlighet härmed ansetts ägnad att effektivisera kontrollen, icke minst över uppköparverksamheten, upptager promemorieförslaget bestämmelsen att undantagen från de särskilda föreskrifterna skall gälla enbart textilavfall och lump samt skrot, vilket väsentligen består av järn.

I 6 § föreslagna ändringar rörande föreståndare har föranlett följdändringar i 7 och 27 §§. Rörelseidkares underlåtenhet att ställa sig polismyndighets åläggande att anställa föreståndare till efterrättelse har ej ansetts motivera någon straffsanktion. I promemorian har i stället — liksom i 1947 års betänkande — den ståndpunkten intagits, att sådan försummelse från näringsidkarens sida bör aktualisera frågan om återkallelse av tillståndet.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 1964 med vissa övergångsbestämmelser.

Yttrandena. Medan flera remissorgan uttryckligen biträder förslaget om en förkortning av förvaringstiden för affärsbok hävdas från ett par håll att, då tiden för åtalspreskription beträffande grov stöld och grovt häleri är tio år och denna tid lämpligen bör överensstämma med förvaringstiden, gällande bestämmelse bör bibehållas.

Förslaget om en begränsning av undantagen från de särskilda föreskrifterna för fasta handlande och uppköpare har i allmänhet tillstyrkts. *Föreningen Malmöhus läns landsfiskaler* anser förslaget i denna del — förutom vad som föreslagits rörande tidsbegränsning av uppköpartillstånd, fotografi å tillståndsbevis samt utvidgningen av begreppet rörelse — vara särskilt värdefullt för tillämpningen av lagstiftningen och kontrollen av dess efterlevnad. Även *polis-*

chefen i Trelleborg anser — icke minst på grund av lokala erfarenheter av nackdelarna av nuvarande system — den föreslagna ändringen böra accepteras med tillfredsställelse från polishåll. Enligt *polis-kammaren i Stockholm* synes dock ändringen böra begränsas till att avse endast uppköpare. — *Skånes handelskammare* ifrågasätter, om icke metallskrot av annat slag än sådant från ädla metaller bör undantagas från den förvaringsplikt under sju dagar, varom stadgas i 16 § förordningen. De stora kvantiteter metallskrot som omsättes kräver nämligen betydande utrymme, vilket särskilt i de större städerna medför stora lagringskostnader. Detta jämte de kraftiga prisfluktuationer som skrotet är underkastat tarvar en snabb omsättning för att verksamheten skall bära sig. Enligt 21 § äger visserligen polismyndigheten under vissa omständigheter bevilja befrielse från förvaringsplikten. Om för detta speciella varuslag bestämmelsen ändrades därhän, att polismyndigheten i stället i särskilda fall ägde föreskriva förvaringsplikt, skulle emellertid utan tvivel uppnås en för branschen avsevärt mindre betungande ordning utan att säkerhetskravet i alltför hög grad efter-sattes. Liknande synpunkter uttalas av *Skrothandelns branschkommitté*.

Departementschefen

I departementspromemorian har övervägts och föreslagits endast sådana ändringar i skrothandelsförordningen, som på grundval av erfarenheterna under de år förordningen varit i tillämpning ansetts särskilt påkallade. Förslaget har upptagits positivt vid remissbehandlingen. Ett flertal remissorgan, bland dem polismyndigheter, köpmannaorganisationer och de flesta handelskammare, har uttryckligen anslutit sig till ändringsförslaget. Även jag kan i huvudsak biträda detta.

Vad till en början angår frågan om utvidgning av *förordningens tillämpningsområde* må understrykas, att lagstiftningen huvudsakligen syftar till att motverka egendomsbrottsligheten genom att förhindra eller försvåra avsättningen av olovligen åtkommet gods men att intresset härav självfallet måste vägas mot intresset av att den legitima handeln icke i onödan försvåras. Vid den avvägning som sålunda måste ske och som innebär att viss återhållsamhet bör iakttagas när det gäller att hänföra nya varugrupper under förordningen har jag icke funnit tillräckliga skäl föreligga att, såsom i några remissyttranden förordats, nu medtaga andra varuslag än dem som föreslagits i promemorian. En viss begränsning av förslaget härutinnan synes mig i stället motiverad. Innan jag övergår till att behandla detta spörsmål, vill jag emellertid framhålla, att begagnade mopeder och utombordsmotorer otvivelaktigt bör föras in under författningen samt att skodon bör kunna utgå. Även om, såsom från något håll påpekats, stölder av lump numera icke är särskilt vanliga, finner jag ej anledning att nu föreslå någon ändring på denna punkt. Tillägget »textilavfall» har närmast terminologisk innebörd och avser

ej någon förändring i sak. Behov har visat sig föreligga av att såsom skrot behandla också t a c k o r av skrot men i likhet med Sveriges industriförbund anser jag den begränsningen kunna göras att hit hänföres endast tackor, som framkommit genom nedsmältning av annat skrot än järnskrot.

Den föreslagna utvidgningen till motorfordon, avsedda för demontering eller skrotning, har i promemorian i första hand motiverats med önskemålet om att uppnå bättre och effektivare kontroll över förfarandet med utrangerade bilar och de s. k. bilkyrkogårdarna. Såsom framhållits vid remissbehandlingen ligger det med förslaget avsedda ändamålet utanför förordningens egentliga syfte. Det må även påpekas att utredningar pågår i syfte att sanera handeln med begagnade bilar och att lösa bilskrotningsproblemet. Med hänsyn härtill är jag icke beredd att biträda förslaget.

Förslaget beträffande skriv- och räknemaskiner, radio- och televisionsapparater samt musikinstrument har av det stora flertalet remissinstanser tillstyrkts eller lämnats utan erinran. På något håll har en negativ eller tveksam ståndpunkt intagits när det gäller radio- och televisionsapparater samt musikinstrument. För egen del anser jag avgörande vikt böra fästas vid den kraftigt ökade stöldfrekvensen i fråga om dessa föremål. Det får därför från kriminalpolitiska synpunkter anses vara ett vägande intresse att den handel, som kan komma att ta befattning med olovligt tillgripet gods av dessa slag, kommer under kontroll. Beträffande musikinstrument vill jag med anledning av vad som framförts från poliskammaren i Stockholm tillägga att de samlade erfarenheterna pekar på behovet av en bättre kontroll av handeln med begagnade instrument. Det bör emellertid — såsom framhållits under remissbehandlingen — beaktas att en livlig omsättning inom nu ifrågavarande varugrupper, främst beträffande radio- och televisionsapparater, äger rum i den reguljära handeln under sådana förhållanden att man icke har att räkna med någon nämnvärd risk för att den skall främja avsättningen av brottsligt åtkommet gods. Jag syftar på den handel med begagnade föremål, som uteslutande avser föremål som tages i utbyte i samband med försäljning av nya varor. För att icke onödigtvis betunga denna typ av handel med begagnade föremål vill jag förorda att promemorians förslag genomföres med den jämkningen att undantag göres för sådan handel som uteslutande avser objekt som tages i vederlag vid försäljning av nya föremål.

Den föreslagna utvidgningen av förordningen till att avse även rörelse, i vilken från allmänheten eller uppköpare förvärvat gods industriellt utnyttjas, synes vara av behovet påkallad. Utvecklingen utvisar att möjligheten att avsätta olovligen tillgripet gods utan särskild kontroll till här berörda företag utnyttjas i allt större utsträckning. De invändningar som gjorts i ett par remissyttranden och de olägenheter som må uppstå för vissa företagare synes mig därför icke utgöra till-

räckliga skäl att frånga förslaget. Emellertid föreslår jag i förtydligande syfte den jämkningen att bestämmelsen skall avse gods som förvärvas från annan än fast handlande eller industriföretag.

Promemorians förslag om skärpta föreskrifter rörande *uppköpare* — bl. a. tidsbegränsning av tillstånden — har tillkommit i syfte att möjliggöra en förbättrad övervakning av den verksamhet som bedrivs av skrotuppköpare. Förslaget har vid remissbehandlingen genomgående tillstyrkts. Den förordade skärpta kontrollen synes mig erforderlig med hänsyn till att tillgreppsbroten i fråga om metallskrot fått allt större utbredning. Förslaget föranleder i övrigt ingen annan kommentar från min sida än att jag funnit skäl till vissa kompletteringar i enlighet med förslag, vilka framförts i remissuttalanden. Det följer av förordningens reglering att en rörelseidkare vid handel med begagnat gods är antingen fast handlande eller uppköpare. Därför bör självfallet icke förekomma att den som har tillstånd såsom fast handlande samtidigt har tillstånd såsom uppköpare eller omvänt. Det torde få åvila tillståndsmyndigheterna att iakttaga detta vid tillståndsgivningen. Någon uttrycklig föreskrift härom i förordningen anser jag icke erforderlig.

Förslaget om utbyggnad av *föreståndareinstitutionen* har av remissinstanserna i allmänhet godtagits. Vissa invändningar har emellertid framförts av överståthållarämbetet, som förordar att gällande ordning bibehålles eller i vart fall att den föreslagna möjligheten att förordna särskild föreståndare begränsas till fall där fråga är om filial på annan ort eller om rörelseidkarens eller ordinarie föreståndarens långvariga oförmåga att på grund av sjukdom fullgöra sina uppgifter.

De synpunkter som ämbetet anfört om olägenheterna av en uppdelning av ansvaret för skrothandelsrörelsen på flera personer anser jag värda understrykas. Det kan emellertid icke bortses från att i vissa fall tillsynen över handeln kan väsentligt gynnas av att föreståndare tillsättes vid t. ex. en filial. Möjlighet att förordna föreståndare bör även stå till buds vid långvarigt förfall för rörelseidkaren. Den föreslagna bestämmelsen bör dock utnyttjas med återhållsamhet så att föreståndare tillsättes endast då ett påtagligt behov föreligger. Såsom föreslagits i promemorian bör polismyndigheten avgöra huruvida särskild föreståndare skall få tillsättas. Jag utgår ifrån att nyssnämnda synpunkter kommer att tillbörligt bearbetas vid den prövning som sålunda åvilar polismyndigheterna. Jag biträder även förslaget, att polismyndighet i särskilda fall skall kunna ålägga rörelseidkare att anställa föreståndare.

Då *förvaringstiden för affärsbok* lämpligen bör sammanfalla med gällande tider för åtalpreskription är jag icke benägen att föreslå en förkortning av förvaringstiden från tio till fem år. Däremot biträder jag vad som föreslagits rörande *begränsning av undantagen från de särskilda föreskrifterna för fasta handlande och uppköpare* med den jämkningen att undantagen bör avse textilavfall, lump och järnskrot. Jag har dock icke funnit anledning tillmötesgå önskemål som uttryckts av ett par remissorgan om

ändring av reglerna i 16 § om förvaringsplikt för vissa slag av skrot. Möjlighet föreligger enligt 21 § till speciella undantagsbestämmelser och därigenom torde de framställda önskemålen, om skäl föreligger, kunna uppfyllas.

Sakändringarna har föranlett vissa följdändringar och komplettering av ansvarsbestämmelserna. De nya reglerna torde böra träda i kraft den 1 juli 1964. Tillstånd som utfärdats för fasta handlande enligt tidigare bestämmelser bör gälla även efter de nya reglernas ikraftträdande. Däremot är ofrånkomligt att uppköparens tillstånd förnyas enligt den nya ordningen. Av praktiska skäl synes dock tidigare utfärdade tillstånd för uppköpare böra gälla t. o. m. utgången av år 1964. För att underlätta övergången till den nya ordningen för såväl branschen som de tillämpande myndigheterna synes lämpligt att utvidgningen av förordningens tillämplighet till nya varugrupper icke undantagslöst skall påkalla nytt tillståndsförfarande. Det synes sålunda lämpligt att tillstånd, som meddelats enligt äldre bestämmelser och avser annat metallskrot än järnskrot, utan vidare efter ikraftträdandet av den nya förordningen får avse även tackor av sådant skrot. Likaledes synes det önskvärt att tillstånd att driva handel med cyklar sedan den nya förordningen trätt i kraft även omfattar handel med mopeder. Jag förordar därför att till författningen fogas övergångsbestämmelser av angivet innehåll.

I enlighet med det nu anförda har inom handelsdepartementet upprättats *förslag till förordning om ändring i förordningen den 29 december 1949 (nr 723) angående handel med skrot, lump och begagnat gods*. Riksdagens yttrande torde böra inhämtas över detta förslag. Jag har intet att erinra mot att ärendet avgöres av riksdagen senare än under pågående vårsession.

Hemställan

Föredraganden hemställer, att det inom handelsdepartementet upprättade förslaget till förordning om ändring i förordningen den 29 december 1949 angående handel med skrot, lump och begagnat gods måtte genom proposition föreläggas riksdagen för yttrande.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

J. Thomas Stensson